

RÉSUMÉ

Mission folklorique à la région de Xanthe (Thrace),

par Steph. Imellos

L'auteur expose les résultats de sa mission folklorique aux villages Abdira, Mandra, Kimméria et Kypséli de la Thrace occidentale.

Dans un recueil de 454 pages il transcrit un matériel folklorique très divers. Il a enregistré sur bandes de magnétophone 85 chants et danses populaires.

Dans son exposé l'auteur décrit tout spécialement des coutumes intéressantes des villages ci-haut mentionnés, comme le sacrifice collectif de la communauté, qui a lieu au cours de certaines fêtes, des travestissements mimiques avant les semailles, parle des légendes relatives à Alexandre le Grand ainsi qu'à la chute de Constantinople. Il publie également deux chansons d'un intérêt local.

Δ΄.

ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΙΣ ΑΙΤΩΛΙΑΝ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΝ

(3 ΙΟΥΛΙΟΥ - 2 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1961)

ΥΠΟ ΣΠΥΡ. Δ. ΠΕΡΙΣΤΕΡΗ

Ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ἐγένετο τὸ πρῶτον περισυλλογὴ δημοδῶδους μουσικῆς ὕλης δι' ἠχογραφήσεως κατὰ τὴν ἐκεῖ ἀποστολήν μου τὸ θέρος τοῦ ἔτους 1957¹.

Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐκ 336 ἠχογραφήσεων τῆς μουσικῆς ῥυθμῶν καὶ χορῶν δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῆ ὠλοκληρωμένη, διότι παρέμεναν πολλοὶ συνοικισμοί, οἱ ὅποιοι δὲν εἶχον ἐρευνηθῆ. Ἐκ τούτου πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐργασίας ταύτης εἰργάσθη κατ' ἐντολήν τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὰς ἐπαρχίας Ξηρομέρου καὶ Τριχονίδος καὶ εἰς χωρία τινὰ τῆς Παραχελωίδος² περιοχῆς ἀπὸ 3ης Ἰουλίου μέχρι 2ας Αὐγούστου 1961. Ἡ ἐργασία αὕτη ἤρχισεν ἐκ τοῦ χωρίου Γουριὰ Μεσολογίου, ὅπου εἶχον προετοιμασθῆ σχετικῶς τραγουδισταὶ καὶ ὀργανοπαῖκται τοῦ τόπου ὑπὸ τοῦ ἐκ τοῦ χωρίου τούτου καταγομένου συλλογέως καὶ μελετητοῦ τῆς λαο-

¹ Βλ. σχετικὴν ἐκθεσιν εἰς τὴν Ἐπετηρίδα τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου, τόμ. 9-10 (1955-1957), σ. 422-424.

² Χωρία τῆς ἐπαρχίας Μεσολογγίου κείμενα ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ Ἀχελφῶος πρὸς τὰς ἐκβολὰς του.

γραφίας κ. Κωνστ. Κώνστα. Εἰς τὰς προσπαθείας τούτου ὀφείλεται ἡ πλουσία ἤχογραφήσις ἁσμάτων καὶ εἰς ἄλλα χωρία τῆς περιφερείας ταύτης.

Τὸ ἔργον μου συνέχισα κατόπιν εἰς τὰ ἐξῆς κέντρα: Αἰτωλικόν, Νεοχώριον, Κατοχή, Σταμνά, Πεντάλοφον, Παλαιομάνιαν, Ἀστακόν, Μαχαιρᾶ, Ἀγρινίον, Θέρμον καὶ Προυσσόν¹, πρὸς δὲ καὶ εἰς ἄλλα χωρία τῆς περιφερείας ταύτης. Τὸ συλλεχθὲν μουσικὸν ὕλικόν συνεποσώθη εἰς 340 ἤχογραφήσεις ἁσμάτων διαφόρων κατηγοριῶν καὶ λαϊκῶν χορῶν. Ἐκ τῆς ὕλης ταύτης πολλὰ ἄσματα ἄδονται μὲ συνοδείαν λαϊκῶν ὀργάνων, ἄλλαι δὲ ἤχογραφήσεις εἶναι χοροὶ τραγουδιστοὶ καὶ ἄλλαι χοροὶ καθαρῶς ὀργανικοί. Ἀντιστοιχῶς κατεγράφησαν καὶ τὰ κείμενα τῶν ἤχογραφηθέντων ἁσμάτων μετὰ σχετικῶν λαογραφικῶν πληροφοριῶν εἰς χειρόγραφον μὲ παράρτημα εἰς αὐτὸ φωτογραφιῶν τῶν τραγουδιστῶν καὶ ὀργανοπαικτῶν.

Εἰς τὸ ἤχογραφηθὲν ὕλικόν περιλαμβάνονται ἄσματα ἐξ ὄλων τῶν εἰδῶν. Περὶ τῶν μουσικῶν καὶ ποιητικῶν χαρακτηριστικῶν τῶν ἁσμάτων τούτων δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ γίνῃ ἐνταῦθα ἐκτενὴς λόγος προτοῦ προηγηθῆ ἡ λεπτομερὴς μουσικοφιλολογικὴ ἐπεξεργασία τοῦ ὕλικου. Γενικῶς σημειώνομεν ὅτι πολλὰ τραγούδια, ὡς τὰ κλέφτικα, τὰ χορευτικά, ἐρωτικά, τοῦ γάμου, ἄδονται ἐπίσης καὶ εἰς ἄλλους τόπους τῆς ἡπειρωτικῆς Ἑλλάδος μέχρι καὶ τῆς Πελοποννήσου πρὸς νότον μὲ μικρὰς μελωδικὰς παραλλαγὰς.

Τραγούδια μὲ τοπικὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα εἰς τὸ κείμενον καὶ τὴν μουσικὴν ὡς καὶ εἰς τὸν τρόπον τῆς ἀποδόσεώς των (περιοχαὶ Παραχελωίτιδος καὶ Ξηρομέρου), εἶναι τὰ τραγούδια τῆς ξενιτειᾶς, τὰ καληρώγια ἢ ξενιτεμένα ὡς λέγονται, καὶ τὰ πολυφωνικὰ τραγούδια ὠρισμένων χωρίων τῶν περιφερειῶν Ξηρομέρου καὶ Βάλτου.

¹ Εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην μὲ ἐβοήθησαν σημαντικῶς καὶ οἱ ἐξῆς ἰδιῶται: Κλεομένης Κώνστας καὶ Ζωὴ Κώνστα εἰς Γουριάν. Στυλ. Κογιώργος, ἰατρός, καὶ Στάμος Καπελάρης, διδάσκαλος εἰς Σταμνά. Τζανάκης Δημ. Πρόεδρος Κοινότητος Κατοχῆς, Γερ. Φραγκαναστάσης καὶ Ἰωάννης Φραγκαναστάσης. Γεώργ. Κόκκας, διδάσκ. εἰς Νεοχώριον. Ὁ Δήμαρχος Αἰτωλικοῦ κ. Κων. Σεβαστός, ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Πενταλόφου κ. Δημ. Λυμπέριος καὶ ὁ Γραμματεὺς κ. Ἀλέξ. Πετρονικολός. Οἱ ἱερεῖς Δημ. Καλύβας καὶ Κων)τίνος Σαράκης εἰς Παλαιομάνιαν. Ὁ Δήμαρχος Ἀστακοῦ κ. Μιχ. Μαρνίος. Ὁ κ. Γεράσ. Παπατρέχας, διδάσκ. εἰς Μαχαιρᾶ. Ὁ Δήμαρχος Ἀγρινίου κ. Παπαϊωάννου. Οἱ Χαρίλ. Παπαποστόλου Δ)ντῆς τοῦ φ)δείου Ἀγρινίου, καὶ Δημ. Πιπεριῆκος ὑπάλληλος Τραπεζῆς. Ὁ ἰατρός κ. Δημ. Μῶκος εἰς Θέρμον. Ὁ Ἡγούμενος τῆς Μονῆς Προυσσῶν κ. Γερμανὸς Σταθογιάννης καὶ ὁ ἱερομόναχος Δοσίθεος Κανέλλος, καὶ ὁ Βασίλ. Παπαδόπουλος εἰς Προυσσόν. Πρὸς πάντας τούτους ἐκφράζω ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης τὰς εὐχαριστίας μου.

Ἐκ τῆς ἠχογραφηθείσης ὕλης τὴν πρώτην θέσιν ποσοτικῶς κατέχουν τὰ καθιστικά τραγοῦδια τῆς τάβλας ἢ τοῦ τραπεζιοῦ, ὡς ὀνομάζονται. Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπάγονται κατὰ μέγα μέρος, κλέφτικα, τοπικά, ἱστορικά, παραλογαί τινες, μοιρολόγια καὶ τῆς ξενιτειᾶς. Ὡς ἐκ τῆς περιστάσεως καὶ τοῦ τρόπου κατὰ τὸν ὅποιον ἄδονται ἔχουν ταῦτα ἐντελῶς ἐλεύθερον ρυθμόν, δηλαδὴ μὴ ὑπαγόμεμον εἰς κανονικοὺς ρυθμικοὺς πόδας. Ἔχουν ὁμως ἴδιον τρόπον προσαρμογῆς τῶν συλλαβῶν τῶν λέξεων καὶ φράσεων τοῦ κειμένου ἀντιστοίχως πρὸς τοὺς μουσικοὺς φθόγγους καὶ τὰς μελωδικὰς φράσεις τοῦ ἔσματος, καὶ διάφορον δι' ἐκάστην ἐκ τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν ἄσμάτων.

1. $\text{♩} \sim 86.$

Φευ - γὰ - τε, μαῦ - ρα φί - δια καὶ μαῦ - ρες σκο - το - ρέ - λες, γι - ατ' ἔ - φα - γα τὸ ζῶ - χο καὶ δά σὰς φαρ - μα - κώ - σω *

2. $\text{♩} \sim 88.$

Πιρ - πι - ρί - τσα περ - πα - τεῖ, τοῦ Θε - ὁ πα - ρα - κα - λεῖ, γιὰ νὰ ρί - ξη μιὰ βρουχή, μιὰ βρουχή κα - λή, κα - λή, γιὰ νὰ γί - νουν τὰ σι - τάρια, τὰ κρι - θάρια, κα - λαμ - πό - κια
(*parlato*)
κιού Θε - ὸς με τὴ βρουχή κιού γιωργὸς με τὸ γυ - νί.

Ἐτέραν ὁμάδα ἀποτελοῦν τὰ ἔσματα πού ἄδονται πρὸς διαφόρους χοροὺς καὶ συνοδεύονται πολλάκις καὶ ὑπὸ λαϊκῶν μουσικῶν ὁργάνων. Εἰς αὐτὴν ὑπάγονται ἔσματα ἐρωτικά, τοῦ γάμου, εὐτράπελα, ἐλάχιστα κλέφτικα, χορεύονται δὲ

πρὸς τὸν πηδηκτὸν χορόν, τὸν συνήθως καλούμενον Τσάμικον. Ἐλάχιστα εἶναι τὰ λατρευτικά, ἐπίσης δύο ἀγερμοί, ἄσματα ἅτινα σπανίζουν πλέον σήμερον. Ἐκ τῶν τελευταίων, τὸ μὲν πρῶτον συνδέεται μὲ ἔθιμον τῆς παραμονῆς τῆς πρωτοχρονιάς καὶ ἄδεται ὑπὸ παιδῶν πρὸς ἐκδίωξιν βλαβερῶν ζωφίων, τὸ δὲ ἕτερον μὲ τὸ ἔθιμον τῆς περπερίτσας, ἀλλαχοῦ περπερούνας, εἰς περίοδον ἀνομβρίας. Κατ' αὐτὸ δὲμαὶ παιδῶν περιβάλλει ἓνα ἐκ τῶν μελῶν της μὲ περπερίτσαν (εἶδος χόρτου) καὶ περιφέρει τοῦτο μὲ συνοδείαν ἄσμάτων εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ πρὸ τῶν οἰκιῶν, αἱ δὲ οἰκοκυραὶ καταβρέχουν μὲ δοχεῖον ὕδατος τὸν περιβεβλημένον μὲ χόρτον νέον ἢ νέαν. (Βλ. ἄνωτ. σ. 415 μουσ. παράδ.).

Ἐκ τῶν λαϊκῶν χορῶν τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ὁ πηδηκτός, καλούμενος Τσάμικος. Οὗτος συνοδεύεται μὲ ποικίλα ἄσματα διαφόρου περιεχομένου καὶ μουσικῶν τρόπων, εἶναι δὲ προσηρμοσμένοι εἰς τὰς γνωστὰς δύο βασικὰς ρυθμικὰς μορφὰς τοῦ ἑξασήμου. | ♪ ♪ ♪ ♪ ἢ ♪ ♪ ♪ ♪ |

Αἱ μορφαὶ αὗται ἐναλλάσσονται πολλάκις εἰς τὸ αὐτὸ ἄσμα λόγῳ τῶν παρεμβالλομένων εὐφωνικῶν συλλαβῶν καὶ τῶν ἐπαναλαμβανομένων λέξεων. Ὑπάρχουν ὁμως καὶ καθαρῶς ὀργανικαὶ μελωδίαὶ διὰ τὸν ἐν λόγῳ χορόν, αἵτινες εἶναι γνωσταὶ μὲ εἰδικὰ ὀνόματα: ὡς Ἡλιος, Ἐτιὰ κ.λπ.

Οἱ συρτοὶ χοροί, ὡς ὁ Καλαματιανός, ὁ ἀπολυτός, συρτὸς στὰ τρία (βήματα), χορεύονται ἐπίσης μὲ ποικίλα ἄσματα. Ἐκ τούτων ὁ Καλαματιανὸς εἶναι προσηρμοσμένος εἰς τὰς γνωστὰς πανελληνίους μορφὰς τοῦ ἑπτασήμου ρυθμικοῦ ποδὸς $\frac{7}{8} = \frac{3+2+2}{8}$ ἦτοι || ♪ ♪ ♪ ♪ || τοῦ ὀνομαζομένου δευτέρου ἐπιτρίτου, καὶ || ♪ ♪ ♪ ♪ || ὀνομαζομένου πρώτου ἐπιτρίτου.

Ὁ συρτὸς στὰ τρία (τρία βήματα ἔμπρὸς καὶ δύο ὀπίσω) προσαρμόζεται εἰς τὰς ρυθμικὰς μορφὰς τοῦ τετρασήμου ρυθμικοῦ ποδὸς $\frac{4}{4} = \frac{2+1+1}{4}$ ἦτοι || ♪ ♪ ♪ || ἢ $\frac{1+1+2}{4}$ ἢ $\frac{1+1+1+1}{4}$ ἦτοι || ♪ ♪ ♪ ♪ || οἱ ὅποιοι ἀντιστοιχοῦν ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τῶν χρόνων, ὁ μὲν πρῶτος πρὸς τὸν ἀρχαῖκόν δάκτυλον, ὁ δεῦτερος πρὸς τὸν ἀνάπαιστον καὶ ὁ τρίτος πρὸς τὸν προκελευσματικόν ἀρχαῖκόν πόδα.

Ὁ συρτὸς ἀπολυτὸς ἀπαντᾷ μὲ τὰς ἰδίας ρυθμικὰς μορφὰς τοῦ τετρασήμου ἀλλὰ χορεύεται εἰς ταχύτεραν ρυθμικὴν ἀγωγήν καὶ μὲ βηματισμοὺς ὁμοιάζοντας πρὸς τοὺς τοῦ συρτοῦ Καλαματιανοῦ. Αἱ μορφαὶ αὗται πολλάκις, ὅπως καὶ εἰς τὸν ἑπτάσημον, ἐναλλάσσονται εἰς τὸ ἴδιον ἄσμα.

Ὡς πρὸς τὴν μετρικὴν μορφήν τοῦ στίχου παρατηροῦμεν, ὅτι κυριαρχεῖ ὁ δεκαπεντασύλλαβος πολιτικὸς στίχος μὲ σταθερὰν τομὴν εἰς τὴν ὀγδόην συλλαβήν. Ἡ μελωδία εἰς τὰ ἄσματα ὑπὸ τὴν μετρικὴν μορφήν ταύτην καλύπτει πάντοτε ἕνα καὶ ἥμισυν στίχον. Εἰς δὲ τὰ ρυθμικὰ καὶ κυρίως τὰ χορευτικὰ καλύπτει ἕνα μόνον στίχον.

Λαϊκὰ μουσικὰ ὄργανα ἐν χρήσει εἶναι τὸ κλαρίνον καὶ τὸ βιολί, ὡς πρωτεύοντα ὄργανα εἰς τὰς μουσικὰς ομάδας τῶν λαϊκῶν ὀργανοπαικτῶν. Ὅργανα δὲ συνοδείας εἶναι τὸ λαούτο καὶ ἡ κιθάρα, ἧτις εἰσῆχθη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ λαούτου. Αὕτη καλεῖται λαουτοκίθαρα, διότι χορδίζεται κατὰ τὸ σύστημα τοῦ χορδίσματος τοῦ λαούτου.

Ὡς ὄργανον συνοδείας χρησιμοποιεῖται καὶ τὸ ἀθίγγανικὸν κύμβαλον, κοινῶς *σαντούρι*. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη γίνεται χρῆσις καὶ τοῦ ἀκορντεόν, τὸ ὁποῖον λόγῳ τῆς τεχνικῆς του κατασκευῆς καὶ τῆς πολυφωνικῆς του ἀποδόσεως χρησιμοποιεῖται ἄλλοτε ὡς πρωτεῦον ὄργανον καὶ ἄλλοτε ὡς ὄργανον συνοδείας.

Ἄλλα ὄργανα ἐντελῶς λαϊκῆς κατασκευῆς, ἅτινα χρησιμοποιοῦν σήμερον μόνον οἱ ἐνταῦθα πλανόδιοι ἀθίγγανοι, καὶ ἰδίως εἰς τὰς περιφερείας Μεσολογίου καὶ Ξηρομέρου, εἶναι ὁ *ζουρνὰς ἢ πίπιζα ἢ καραμούζα* (ὁ μικρότερος τύπος ἐκ τῶν δύο μεγαλύτερων ποὺ χρησιμοποιοῦνται εἰς ἄλλας περιοχὰς τῆς ἡπειρωτικῆς Ἑλλάδος) καὶ τὸ ἀπαραίτητον πρὸς συνοδείαν τῶν ζουρνάδων μικρὸν τύμπανον τὸ κοινῶς καλούμενον *νταούλι*. Δύο ζουρνάδες καὶ ἕν τύμπανον ἀπαρτίζουν τὴν ομάδα τῶν ὀργανοπαικτῶν, ἧτις λέγεται *ζυγιά*¹. Ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο ὀργανοπαικτῶν (ζουρνατζήδων) ἐκτελεῖ τὴν μελωδίαν τοῦ ἄσματος, ὁ δὲ ἕτερος συνοδεύει τὸν πρῶτον, ἐκτελῶν διαρκῶς τὸ ἴσον εἰς τὴν τονικὴν πάντοτε τῆς μελωδίας τοῦ ἄσματος. Ὁ τυμπανοκρούστης (νταουλιέρης), κρούων διὰ τῶν δύο ξυλίνων ράβδων (νταουλόβεργα καὶ νταουλόξυλο) ἐπὶ τῶν δύο ἐπιφανειῶν τοῦ τυμπάνου, διατηρεῖ σταθερὸν καὶ ἔντονον τὸν ρυθμὸν τοῦ ἄσματος μὲ διαφόρους ἐναλλαγὰς.

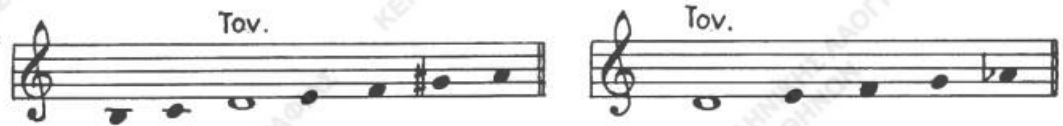
Ἐκ τῶν διαφόρων κατηγοριῶν τῶν ἠχογραφηθέντων ἄσματων ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον ἀπὸ μουσικῆς ἐπόψεως παρουσιάζουν τὰ *καληρώγια* καὶ πολυφωνικὰ τραγούδια εἷς τινα χωρία τῆς περιοχῆς Ξηρομέρου καὶ Βάλτου. Καληρώγια² ὀνομάζονται τὰ τραγούδια τῆς ξενιτειᾶς εἰς τὸ χωρίον Γουριά καὶ εἰς ὄλην

¹ Βλ. σχετικῶς τὴν μελέτην τοῦ Κ. Σ. Κόνστα, Ἡ ζυγιά στὴ Δυτικὴ Ρούμελη, Λαογραφία, τόμ. ΙΘ', 1961, σελ. 325-359.

² Ἡ λέξις *καληρώ* καὶ ὁ ρηματικὸς τύπος *καληρωγᾶ* πιθανὸν νὰ προέρχεται ἐκ τῆς εὐχῆς πρὸς τοὺς ξενιτεμένους «καλή ὦρα». Ἐκ ταύτης δι' ἀναγραμματισμοῦ ὁ τύπος *καληρώα*, ἐκ τοῦ ὁποίου κατόπιν ἐσχηματίσθη ἡ λέξις *καληρώ* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν λέξιν *μοιρολό*.

τὴν περιοχὴν Ξηρομέρου. Τὰ καληρώγια ἄδονται μόνον ὑπὸ γυναικῶν καὶ μάλιστα ὑπ' ἐκείνων ποὺ ἔχουν προσφιλῆ πρόσωπα ξενιτεμένα, κατὰ τὰς ὥρας τῶν οἰκιακῶν ἀλλὰ πολλάκις καὶ τῶν ἀγροτικῶν ἐργασιῶν.

Ταῦτα ἀνήκουν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἁσμάτων ἐλευθέρου ρυθμοῦ, ὅπως τὰ κλέφτικα ἢ τοῦ τραπεζιοῦ, χωρὶς ἢ τεχνικὴ τῆς μελωδίας των καὶ ἢ ρυθμικὴ μορφή νὰ ἔχουν σχέσιν πρὸς αὐτά. Χαρακτηριστικαὶ εἰς τὰ καληρώγια εἶναι αἱ καταλήξεις τῶν μουσικῶν φράσεων, αἵτινες ὁμοιάζουν πρὸς τὰς τῶν μοιρολογίων τῆς ἰδίας περιοχῆς μὲ τὰ ὁποῖα ἔχουν ὁμοιότητα καὶ ἐκφράζουν ψυχικὸν πόνον. Ἔχουν χαρακτῆρα νοσταλγικὸν ὡς καὶ ἰδιότυπον τρόπον ἐξαγγελίας. Ὡς πρὸς τοὺς μουσικοὺς τρόπους βασιζονται κυρίως εἰς τὸν διατονικὸν τρόπον τοῦ γέ μὲ τὰς χαρακτηριστικὰς ἀλλοιώσεις τῆς τετάρτης καὶ πέμπτης βαθμίδος (χρῶαι τοῦ τρόπου τοῦ γέ). (βλ. εἰς τὰ κατωτέρω παραδ. I καὶ II).

I

Ἐλευθέρου ρυθμοῦ (♩ ~ 69-72)

Ἄχ! Μαν.νού.λα μου

ἄχ! Μάν.ναμ', τί μ'ε . . .

κα . . . α.μικ

κιάν μ'ε.χης, τί

ιχ ι μι θε λεις ,
 μάν να α μου ουχ

Τον. Τον.

II

Ἐλευθέρου ρυθμοῦ (♩ ~ τ2)

(Ἐ) Νύχτω σι - - - - - α - - - - - αχ, ξέ-νιμ', κι
 βρά - δω - - - - - σε
 ε κι ό ξέ - νος
 ποῦ

ου ————— $\frac{3}{7}$ νά μεί. νη, —————

ξέ νε ————— ε μου —————

Τον. Τον.

R É S U M É

Mission musicologique en Étolie et Acarnanie

par Spyr. Peristéris.

L'auteur rapporte ce qu'il a constaté au cours de sa mission dans la région d'Étolie et d'Acarnanie (du 3 juillet au 2 août 1961), pendant laquelle il a enregistré 340 chansons et danses folkloriques. Parmi celles-ci son attention a été sollicitée par les chansons des expatriés (ξενιτειᾶς) et les chansons polyphoniques de Xiroméro et de Valtos, ainsi que par les chansons dites de table (chansons kleptiques, historiques, ballades, des morts (chants funèbres), etc.). Il commente également les divers chansons de danse et fait des remarques musicologiques sur les rythmes et les modes des danses Tsamikos, Kalamatianos et Syrtos. Il mentionne aussi les instruments qui sont employés dans les régions étudiés comme la clarinette, le violon, le cembalo, ainsi que les instruments populaires de fabrication locale, comme le journa ou pipiza ou karamouza, le davoul et la zyghiá. Ce dernier mot désigne l'ensemble de ces instruments populaires.

Il note également l'intérêt que présentent du point de vue musical les chansons des expatriés (τῆς ξενιτειᾶς) nommées «Kaliroya» et qui sont chantées seulement par des femmes.